

Notat: Hovedtræk fra borgermøde ved Hou Nordstrand den 17. maj 2013 kl. 14. 30

Der var indkaldt skriftligt til borgermødet jf. § 3 i bekendtgørelse af lov om kystbeskyttelse. Fremmødet var som forventet stort, ca. 80 lodsejere. Ved informationsmøde den 21. oktober 2011 var fremmødet ca. 100 personer.

- Velkomst ved John Kjær Andersen, Langeland Kommune
Referent Astrid Ejlersen, Langeland Kommune
- Kystingeniør Anders Roulund fra COWI fremlagde dagens program:

Hou Nordstrand dige: Oversvømmelsesbeskyttelse

Dagens program

- > Velkomst og projektforbøb
- > Projektgennemgang og debat
- > Prisoverslag, bidragsfordeling og debat
- > Afslutning
- Efter første del *velkomst og projektforbøb* var der mulighed for at stille spørgsmål til denne del af gennemgangen.
  - Indlæg: Formand for Hou Plantage Grundejerforening, Hans Bertelsen, fremlagde et længere indlæg: Med bl.a. følgende hovedpunkter: Kommunen har glemt historien, i 1994 var samme sag fremført - men blev henlagt pga. lodsjermodstand.
Han anbefalede at projektet blev stoppet. Desuden fremførte han kritik af Langeland Kommunes sagsbehandling og pegede på den alternative løsning med et dige placeret i det fredede område.
  - Indlæg: Morten Nielsen, formand for Hou Digelag, fremførte at de blot ønskede en sikring - ikke vigtigt hvilken placering.
  - Udover disse to indlæg, var der to indlæg som gik på modstand imod projektet, også i Hou Digelag.
- Herefter fremlagde Anders Roulund *Projektgennemgang og debat*.

Spørgsmål og kommentarer til *Projektgennemgang og debat*.

- Spørgsmål: Den historiske gennemgang af kysten, er den korrekt, er den relevant, og hvorfor kystsikre, når stranden bliver bredere.
  - o Svar: Det blev forklaret at der på stedet er tale om en sund strand i udvikling - samt at projektet på ingen måde handler om at sikre stranden/kysten - men om en højvandssikring af det bagvedliggende areal.

- Indlæg: Det blev fremført at den manglende oprensning af grøfter på det fredede areal er en del af problemet. Hvis disse grøfter blev oprenset kunne en evt. oversvømmelse løbe i grøfterne og væk.
- Indlæg: Hybenroserne er med til at holde på materiale på stranden og er derfor medvirkende til at der løbende etableres sikring på stranden.
- Indlæg og spørgsmål: Ejeren af Østerled 12 fremførte, at der på deres grund er en eksisterende betonmur, som er etableret som sikring - samt at koten på deres grund er væsentligt højere end stranden, hvorfor det ikke var nødvendigt at føre diget forbi grunden for at nå frem til niveau. Anders Roulund udviste interesse for oplysningen og ville umiddelbart efter mødet besigtige grunden. Hvis der er alternativer som lodsejerne kan blive enige om – er det bestemt en mulighed.
- Indlæg: Øjenvidneberetning om, hvordan sten og sand ved storm kommer ind på stranden og bliver liggende og derved er med til at forhøje strandvolden.
- Indlæg: Mange sommerhuse oversvømmet i 2006 - stort pres, da man er bange for at det kan ske igen. Der er sommerhusejere som vælger at fraflytte området fordi de ikke kan holde til det. Så meget gerne en beslutning nu! Og ikke flere afstemninger eller forundersøgelser.
- Indlæg: Hvor alvorlig er sagen, når kommunen ikke er villig til at betale til løsning.
  - o Svar fra Anders Roulund: Generelt er det den der drager nytte som betaler for et dige.
- Indlæg: Problemet er syddelen af diget - det var her vandet kom ind
  - o Svar fra Hou Digelag: Dette er forlænget efter 2006.
- Spørgsmål: Hvordan bliver digets fysiske fremtoning: kan man gå på det f.eks.?
  - o Svar: Det skal indpasses i området, så det fremstår så naturligt som muligt, det vil blive undersøgt om der kan anvendes et andet materiale end muldjord, da det er unaturligt på stranden. Efter nogle år bør det fremstå som blot en forhøjning i terræn.
- Spørgsmål: Hvorfor er den undersøgelse som er gennemført tidligere ikke anvendt.
  - o Svar: Alt kendt materiale/viden er selvfølgelig tilgængeligt for konsulentten.
- Indlæg: Vi betaler alle til Stormrådet via skat, derfor kommer vi alle til at betale hvis der er oversvømmelse alligevel. Det er ikke store beløb vi slås om her

- Indlæg: Kurt Johnsen, formand Houborglund Grundejerforening: Stormflodsrådet dækker kun hvis man har sikret sig, hvilken dækning kan man forvente hvis man får skader og har takket nej til sikring.
- Herefter fremlagte Anders Roulund *Prisoverslag, bidragsfordeling og debat*
  - Spørgsmål: Hvad hvis sokkelkote er højere end det der fremgår af bidragsberegning
    - Svar fra Anders Roulund: Man er velkommen til få opmålt sokkelkote og fremsende dokumentation, det vil indgå i de fremtidige beregninger.
  - Indlæg: Vi har et fælles ansvar for hinanden, det vil være dejligt hvis vi her i lokalet kunne opføre os ordentligt, og ikke grine højt over hinandens problemer. Mit hus stod ikke under vand i 2006, og min fryser gik ikke ud. Men jeg havde da stor medfølelse med de mennesker det gik ud over. Der er forhold vi er fælles om, el f.eks. Prøv lige at være lidt mere søde og rare!
  - Indlæg: Morten Nielsen, formand for Hou Digelag, der er et problem i at en ubebygget grund i Hou Digelag udløser 9 parter, imens en ubebygget grund i den nye del af digelaget kun udløser 1 part. Hvordan kan vi forklare det? Hvis det ny- etablerede dige er en million værd, repræsenterer vores dige en værdi af 4 millioner, hvordan gøres det rimeligt ved en udvidelse af digelaget. Vi bør se det som et fælles projekt, alle har brug for at vi hindrer vandet i at løbe ind, hvis vi har en sø på arealet bliver der problemer med spildevand.
  - Indlæg: 2 digelag en mulig løsning, vi har et andet syn på forholdene end I har. Og skal ikke betale til et eksisterende dige som vi ikke drager nytte af.
  - Indlæg: Løser ikke forholdene omkring Frankelund, som drager nytte af eksisterende dige også.
  - Indlæg: Vente med at fastsætte bidrag til den øvrige sagsbehandling af diget er overstået.
  - Spørgsmål til Hou Digelag, hvor mange ønsker diget?
    - Svar fra Morten Nielsen: Vi har en GF beslutning og må forvente at den tegner holdningen i digelaget.
  - Indlæg: Der anbefales en skriftlig undersøgelse af holdninger.
    - Svar: Astrid Ejlersen nævnte at der allerede er gennemført en høring, svarfordelingen fra denne fremgår af dagsordenspunkt fra politisk behandling den 10. september 2012.
  - Indlæg: Beslutning nu, ikke flere høringer.
  - Indlæg: Undersøg det alternative dige på det fredede areal igen.

- Indlæg: Der kom vand ind fra nord i 2006 også, og selv Danmarks største pumper kan ikke tage alt det vand, der hjælper nogle grøfter ikke noget.
- Indlæg: Kurt Johnsen, formand Houborglund Grundejerforening: Ekstraordinær generalforsamling i 2006, med flertal for forlængelse af diget.

John Kjær afrundede dagen med at vi har noteret de fremførte synspunkter – og vil se på sagen igen før den indstilles til politisk behandling med henblik på beslutning i kommunalbestyrelsen den 9. september 2013.

Hvis man ikke finder at indlæg er korrekt nedskrevet i herværende notat, er man velkommen til at fremsende det til Langeland Kommune, skriftligt. Så vil det indgå sammen med øvrigt materiale i den politiske behandling af sagen.

Dagens program sluttede kl. ca. 17.00.

Efter mødet besigtigede Andreas Roulund Østerled 12 med ejeren. Eksistens af betonmur blev bekræftet. Det blev desuden konkluderet, at det er teknisk muligt at afslutte diget ved at dreje diget ind i land f.eks. mellem ejendommene Østerled 8 og 10 (se alternativ afslutning i Figur 1). Andreas Roulund opfordrede til at de berørte ejere ved digets nordlige afslutning giver en samlet tilkendegivelse til kommunen med hvilken afslutningsudformning af diget de ønsker såfremt det besluttet at diget skal etableres.

Ejeren af Østerled 12 spurgte desuden til om tildækningen af diget, der i skitseprojektet udgøres af muld, i stedet kunne erstattes af strandmaterialer i form af sten og sand. Andreas svarende at en sådan ændring ses som teknisk mulig og vil foreslå at dette indarbejdes i revideret tegning og beskrivelse i udbudsmaterialet såfremt det besluttet at diget skal etableres.

Efter mødet besigtigede Andreas Roulund Gustav Petersensvej 25 (Vangehuset) med ejeren. På Gustav Petersensvej 25 er der efter ønske fra Hou Digelag etableret en jordvold i tilslutning til et ikke lovliggjort stendige. Andreas Roulund og ejeren af Vangehuset diskuterede udformning af den sydlige afslutning af diget, herunder at jord fra jordvolden kunne indbygges i det nye dige for således at spare materialer til digebyggeriet og samtidig retablere plænen i Vangehuset.

Figur 1 Alternativ nordlig afslutning af dige